

Onderwerp: Vaststellen gebruik maken hardheidsclausule protocol Wmo door SHDH en mandaatbesluit ten aanzien van het toekomstig toepassen van de hardheidsclausules voor de protocollen Jeugd en Wmo
BBV nr: 2016/33760

1. Inleiding

Op respectievelijk 27 oktober 2015 en 15 december 2015 heeft het college het Verantwoordings- en Controleprotocol Jeugdhulp Regio Midden- en Zuid-Kennemerland en het Verantwoordings- en Controleprotocol Wmo Regio Midden- en Zuid-Kennemerland vastgesteld. In de nota's behorend bij deze protocollen is een hardheidsclausule opgenomen. Aanbieders die grote problemen ondervinden bij het toepassen van het protocol of het behalen van de in het protocol genoemde deadline kunnen hier een beroep op doen waarna gezamenlijk naar een oplossing gezocht zou worden.

Er is nu één Wmo-aanbieder, SHDH, die officieel een beroep heeft gedaan op het toepassen van de hardheidsclausule ten aanzien van het Wmo-protocol. Het verzoek heeft betrekking op de conform het protocol vereiste materialiteit van 0,5%¹. SHDH doet aan ons een verzoek om dit percentage voor hen te verhogen naar 1%, zoals gebruikelijk is in binnen de publieke sector. Het in het protocol opgenomen percentage van 0,5% is gebaseerd op het door de gemeenteraad van Haarlem vastgestelde percentage zoals van toepassing op het boekjaar 2015. Ook is bewust voor 0,5 % gekozen in het protocol om zo ook voor de kleinere gemeenten in onze regio voldoende waarborgen te bieden dat de vereiste controlezekerheid voor hun jaarrekening behaald zou worden.

In een gesprek en later formeel via de brief van 18 januari 2016 (met kenmerk PW/lt/001) van P.J.J. Wetser, voorzitter Raad van Bestuur van SHDH heeft SHDH gevraagd of het mogelijk is hiervan af te wijken.

Het Audit Team stelt, na beoordeling, voor om dit voor SHDH toe te staan en hen hierover te informeren. Zie paragraaf 4 voor de argumenten. Omdat het Audit Team de komende periode nog meer verzoeken van aanbieders verwacht ten aanzien van het gebruik maken van de hardheidsclausule (vanwege verschillende redenen) adviseren wij het college om besluiten ten aanzien van het toepassen van de hardheidsclausule voor Jeugd en Wmo te mandateren aan de betrokken budgethouder na verplicht adviesinwinning bij het Audit Team. Het Audit Team kan berekenen of de voorgestelde materialiteit passend is voor de individuele gemeenten binnen onze regio en wat de gevolgen zijn voor bijvoorbeeld het verschuiven van de deadline.

2. Besluitpunten college

Het college besluit:

1. De hardheidsclausule toe te passen voor aanbieder SHDH ten aanzien van de in het Verantwoordings- en Controleprotocol Wmo Regio Midden- en Zuid-Kennemerland opgenomen materialiteit. Deze wijzigt (conform de in bijlage 2 opgenomen tabel) voor hen van 0,5% naar 1% voor fouten in de verantwoording.

¹ De materialiteit (goedkeuringstolerantie) is het bedrag dat de som van fouten in de financiële verantwoording of onzekerheden in de controle aangeeft, dat in de financiële verantwoording maximaal mag voorkomen zonder dat de bruikbaarheid van de financiële verantwoording voor de oordeelsvorming door de gebruikers wordt beïnvloed.

Ook de rapporteringstolerantie wijzigt naar 1% waarbij het bedrag van € 50.000 blijft gelden als minimumgrens. Bevindingen boven dit bedrag dienen altijd gerapporteerd te worden. SHDH zal geïnformeerd worden over dit besluit als reactie op hun brief van 18 januari 2016.

2. Om besluitvorming over het gebruikmaken en toepassen van de hardheidsclausules voor de Verantwoordings- en Controleprotocollen Jeugdhulp en Wmo Regio Midden- en Zuid-Kennemerland te mandateren aan de betrokken budgethouder. De budgethouder is verplicht advies in te winnen bij het Audit Team. Het mandaat heeft betrekking op o.a. de in het protocol genoemde termijnen, materialiteit, toetsing-criteria, verantwoordingseisen en tabellen.

3. Beoogd resultaat

SHDH kan gezien haar omzetcijfers volstaan met een controle op basis van een materialiteit van 1%. Door tegemoet te komen aan het verzoek van SHDH hopen wij tijdig een verantwoording voorzien van een controleverklaring van hun accountant te ontvangen.

Door de besluitvorming te mandateren aan de betrokken budgethouder (met verplicht advies van het Audit Team) kan op snelle en effectieve wijze richting aanbieders gereageerd worden, wat noodzakelijk is voor een voorspoedige doorloop van het jaarrekeningtraject aan zowel de kant van de aanbieders als bij ons.

4. Argumenten

Beoordelen van de cijfers:

Het Audit Team heeft in het gesprek met SHDH en haar accountant, aanvullende omzet informatie (totaal en per gemeente) opgevraagd om te beoordelen of het verhogen van de materialiteit in hun geval mogelijk / wenselijk is. Op basis van de ontvangen cijfers concluderen wij dat dit kan. Door toepassing van een materialiteit van 1% zal de controle door de accountant van SHDH met een zodanig laag bedrag ingestoken worden dat dit voor de kleinste gemeente (Haarlemmerliede & Spaarnwoude) nog ruim voldoende zekerheid biedt voor hun gemeentelijke jaarrekeningcontrole. Vanzelfsprekend geldt dit dan ook voor Haarlem en de overige gemeenten binnen de regio Midden- en Zuid-kennemerland. Dit pleit voor instemming met hun verzoek en het akkoord gaan met de voorgestelde materialiteit van 1%. Dit voorkomt een té uitgebreide controle op het cliëntenbestand van SHDH (de accountant sprak over een steekproefomvang van 600). Controle is noodzakelijk, maar een meer dan (wettelijk) vereiste zekerheid is overbodig en niet wenselijk.

Omdat dit per aanbieder individueel aan de hand van de omzetcijfers per gemeente beoordeeld moet worden kon dit niet op voorhand in het protocol opgenomen worden. Het zal immers niet voor elke aanbieder mogelijk zijn om toetsing met hogere materialiteit te accepteren.

Praktische uitvoerbaarheid:

Om te voorkomen dat het college te veel ‘belast’ wordt met verzoeken tot besluitvorming over dit onderwerp adviseren wij om de besluitvorming hierover te mandateren aan de betrokken budgethouder met een verplichting tot adviesinwinning bij het Audit Team. Dit omdat het Audit Team beschikt over de benodigde deskundigheid om over deze besluiten te kunnen oordelen. Deze mandatering bevordert de praktische uitvoerbaarheid en maakt het mogelijk om de vereiste snelheid in het traject te behouden.

Regionale afstemming:

Ter voorbereiding op dit collegebesluit heeft er afstemming plaatsgevonden met de regio-gemeenten. Dit omdat de protocollen door alle afzonderlijke colleges zijn vastgesteld. Dit collegebesluit zal daarom ook door de regio-gemeenten genomen worden. De inhoud / tekst van dit voorstel is gedeeld met de regio-gemeenten. De ambtelijke organisaties van de gemeenten delen de standpunten en zullen besluitvorming van gelijke strekking voorbereiden.

Eigen belang:

Naast bovenstaande argumenten hebben de regio-gemeenten er zelf ook belang bij om het verzoek van SHDH (en later wellicht ook andere aanbieders indien mogelijk) te honoreren. Een hogere materialiteit draagt hopelijk bij aan een tijdige verantwoording voorzien van een verklaring waarbij de kans op een goedkeurende verklaring groter is.

5. Risico's en kanttekeningen

De kans bestaat dat ook andere aanbieders horen van de met SHDH gemaakte afspraak en zich dan benadeeld zullen voelen. Omdat SHDH op eigen initiatief contact heeft gezocht en formeel verzocht heeft tot het gebruik maken van de hardheidsclausule doet dit niet ter zake. Het staat alle aanbieders vrij om een soortgelijk verzoek in te dienen. Toepassing van de hardheidsclausule ten aanzien van de afwijkende materialiteit van 1% kan niet voor alle aanbieders via één besluit genomen worden. Het percentage van 0,5 is immers niet voor niets als richtlijn opgenomen. Individuele beoordeling is altijd noodzakelijk.

Wij adviseren om aanbieders niet formeel te informeren over deze mogelijkheid. Het toepassen van de hardheidsclausule dient immers in principe een uitzondering te blijven. Via informele weg kan dit bij aanbieders waarvan gedacht wordt dat dit problemen in hun afrondingstraject voorkomt wel onder de aandacht gebracht worden.

6. Uitvoering

Na besluitvorming kan SHDH formeel geïnformeerd worden via een brief als reactie op hun verzoek. De accountant van SHDH kan in zijn controleverklaring verwijzen naar het protocol en het besluit inzake het toepassen van de hardheidsclausule ten aanzien van de materialiteit.

Als gevolg van het mandaatbesluit kan de betrokken budgethouder in het vervolg besluiten over verzoeken van aanbieders ten aanzien van het toepassen van de hardheidsclausule voor de protocollen Jeugdhulp en Wmo, dit na adviesinwinning bij het Audit Team.

7. Bijlagen

Ter kennisname

1. De brief van de voorzitter Raad van Bestuur van SHDH van 18 januari 2016 inzake het verzoek tot gebruik making van de hardheidsclausule voor het Verantwoordings- en controleprotocol Wmo regio Midden- en Zuid-Kennemerland.
2. Aangepaste materialiteitstabel voor SHDH.

Het college van burgemeester en wethouders,

de secretaris

de burgemeester

Bijlage 1:

Aangepaste materialiteitstabel van toepassing op SHDH:

Soort oordeel	Goedkeurend	Met beperking	Oordeelonthouding	Afkeurend
Fouten	$\leq 1\%$	$> 1\% - < 3\%$	n.v.t.	$\geq 3\%$
Onzekerheden	$\leq 3\%$	$> 3\% - < 10\%$	$\geq 10\%$	n.v.t.